Âdetli kadın, (âdet sebebiyle) Âşûrâ orucunu tutamazsa, daha sonra kaza edebilir mi ?

الحائض إذا فاتها صيام عاشوراء، فهل تقضيه بعد ذلك ؟

[Türkçe – Turkish – تركي]

şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

الشيخ محمد صالح المنجد

Terceme: IslamQa

koordinasyon: Sitesi Islamhouse

ترجمة: موقع الإسلام سؤال وجواب

تنسيق: موقع IslamHouse.com

2013 - 1434

IslamHouse.com

Âdetli kadın, (âdet sebebiyle) Âşûrâ orucunu tutamazsa, daha sonra kaza edebilir mi ?

Bir kadın, Muharrem ayının dokuz, on ve onbirinci günlerinde âdetli ise, temizlenip yıkandıktan sonra bu günleri kaza etmesi câiz midir?

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Âşûrâ orucunu kaçıran kimse, bu konuda herhangi bir delil sâbit olmadığından dolayı bu orucu kaza edemez. Çünkü sevap; Muharrem'in onuncu gününün orucuyla bağlantılıdır. Bu gün ise geçmiştir.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

"Âşûrâ günü geldiğinde âdetli olan kadın bu orucunu kaza edebilir mi? Nâfile ibâdetlerden kaza edilebilen ve edilemeyen ibâdet hakkında herhangi bir ölçü var mıdır? Allah Teâlâ size en güzel şekilde mükâfatınızı versin" diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"Nâfile ibâdetler iki türlüdür:

Birincisi: Belirli bir sebebe bağlı olan nâfile ibâdetler.

İkincisi: Herhangi bir sebebe bağlı olmayan nâfile ibâdetler.

Belirli bir sebebe bağlı olan nâfile bir ibâdet, sebebin ortadan kalkmasıyla kaçırılmış olur vce bu nâfile ibâdet kaza edilemez.

Bunun örneği şudur: Tehiyyetu'l-Mescid (Mescidi Selâmlama Namazı).

Bir kimse mescide girdikten sonra oturur ve uzun süre oturduktan sonra kalkıp Tehiyyetu'l-Mescid kılmak isterse, kılacağı namaz Tehiyyetu'l-Mescid olmaz. Çünkü Tehiyyetu'l-Mescid bir sebebe bağlı olan namazdır. Bu sebep ortadan kalkarsa, namazın meşruiyeti de ortadan kalkar.

Kanımca Arefe günü ile Âşûrâ günü de bunun gibidir. Bir kimse Arefe günü orucu ile Âşûrâ günü orucunu mazeretsiz olarak

ertelerse, bu orucu kaza edemeyeceği konusunda şüphe yoktur. Şayet kaza ederse, bundan istifâde edemeyecektir. Yani Arefe günü ve Âşûrâ günü olmadığı için bundan istifâde edemeyecektir.

Bir insan, âdetli ve loğusalı bir kadın veya hasta gibi mazeret sahibi bir kimse ise, yine kanımca bu orucu kaza edemez. Çünkü bu oruç, belirli bir güne hastır ve onun hükmü de, bu günün geçmesiyle ortadan kalkar." (Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Useymîn; c: 20, s: 43)

Fakat bir kimse âdetli veya loğusalı bir kadın gibi veyahut da hasta ve yolcu gibi bir mazeretten dolayı orucu terk ederse veya o günde oruç tutmak âdeti olan bir kimse ise veyahut da o günde oruç tutmak niyetinde bir kimse ise, niyetine göre ecir alır.

Nitekim Ebu Musa el-Eş'arî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«إِذَا مَرِضَ الْعَبْدُ أَوْ سَافَرَ كُتِبَ لَهُ مِثْلُ مَا كَانَ يَعْمَلُ مُقِيمًا صَحِيحًا» [رواه البخاري]

"Kul hastalanır veya yolculuğa çıkarsa, mukim ve sağlıklı olduğu zamanda yapmakta olduğu (salih amel) gibi kendisine ecir yazılır." (Buhârî; hadis no: 2996)

İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- hadisin şerhinde şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in: "...mukim ve sağlıklı olduğu zamanda yapmakta olduğu (salih amel) gibi kendisine ecir yazılır." Sözü, yapmakta olduğu taatten engellenen ve -eğer engel olmasaydı- o taate devam etmek niyetinde olan kimse hakkındadır." (Fethu'l-Bârî)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.